

Hensyn anser jeg det for ønskeligt, at Alt, hvad der vedrører Opsamlingen af Midler, bortfalder, og at den overlades til privat Virksomhed. Vi have jo et vel udviklet Sparekassesytem; hvorfor skal det da være nødvendigt, at ogsaa Staten laver en Sparekasse? Men selv om den høitærede Finantsminister ikke vil gaa ind paa at stryge alle disse Paragrafer, vil det ialtsald være nødvendigt, at de blive omændrede, saa at det bliver muligt, at de private Bestræbelser kunne bestaa ved Siden af; men at forhindre de private Bestræbelser, at gjøre denne ene uhenfigtsmæssige, vanskelige Vej til den eneste Udgang til dette Gode, anser jeg rigtignot for høist uheldigt. Dette angaaende den ene og største Afdeling af Forslaget, nemlig Opsamlingen af Midlerne. Den anden og mindre i Omfang, men ganske vist vigtigere er den, som omhandler Alderdomsforsørgelsen. Der er jo Tanken den, at Alle skulle have Ret til at kunne faae Tilskud af indtil 50 pCt. Jeg har derved en Anke. Det forekommer mig, at man maatte have valgt Et af To: enten en Begrænsning og saa Tilskud eller ingen Begrænsning og saa heller intet Tilskud. Dette, at der er Tilskud til Alle, bevirker, at Tilskuddet til Alle bliver utilstrækkeligt. Enten skulde man gaa den Vej som Arbejderkommissionen og sætte en meget stærk Begrænsning, og saa vilde de samme Midler strække sig meget videre, eller, hvad jeg vilde foretrække, den Udvei, som er anvist i det Udvalg, der var nedsat i forrige Samling. Dette Udvalg foreslog nemlig, at der skulde oprettes en Centralkasse, en Alderdomsforsørgelkassse af lignende Art som denne; men der var den væsentlige Forskjel, at der intet Tilskud skulde gives. Der skulde gives fri Administration, fri Attester og Lignende, og man skulde beregne de gunstigt mulige Chancer for Dødeligheden og Renten. Der kom Anthyndinger fra et Mindretal, som om man vilde have høiere Rente end den, der kunde indvindes; men dette er ikke Tilfældet. Der stod i Betænkningen t. Ex. 5 pCt. og ikke nogen bestemt Rente. Men idet man fjører en Alderdomsforsørgelse, kan man jo fastsætte Renten for hvert Tilfælde, for hvert Aar, saa at man med nogenlunde Sikkerhed kan angive de virkelige Rente-Chancer, som man kan indlade sig paa. Ved dette Forslag vilde ganske vist Forsørgelsen ikke blive fuldt saa billig som efter den høitærede Finantsministers Forslag; men Forskjellen vil dog ikke blive saa stor, som det ved første Blik synes, og der vilde ogsaa Alle have Udgang til at faae en lille Alderdomsforsørgelse. Man ansaa det for ønskeligt, at Alle fik Udgang; thi der er Mange i Mellemklas-

serne, for hvem det vil være et Gode at faae en billig Alderdomsforsørgelse, der t. Ex. for Bondestanden kan træde i Stedet for Af-tægt, ligesom det i Byerne overfor Mellemklasserne kan være ønskeligt at faae en saadan mindre Aldersforsørgelse. Men der er den store Forskjel fra Finantsministerens Forslag, at Omkostningerne ved den af Udvalget foreslaede Anstalt ere forholdsvis smaa og overkommelige, idet det kun er Administrationen, der skal være fri, men der ikke er Tale om direkte Tilskud, og Udvalget faae ogsaa, at om end denne Foranstaltning kunde gjøre Rentte, saa var den dog ikke Hovedpunktet i Spørgsmaalet. Hovedpunktet i Spørgsmaalet er at gjøre det muligt for de arbejdende Klasser at benytte en saadan Anstalt; men dette store Spørgsmaal indlod man sig ikke paa. Man kom kun med nogle faa Anthyndinger om Hovedpunktet. Naar man skulde oprette en saadan Centralanstalt, hvor Staten betalte Administrations-Omkostningerne, og som kunde være Støtte- og Samlingspunkt for de bestaaende Bestræbelser af forskjellig Art, der dels udgaa fra Selvhjælp, dels fra Fabrikker, der samle Alderdomsforsørgelse, dels fra Kommuner osv., da maatte man dernæst tage under Overveelse, hvorledes man skulde fremme og støtte den af sig selv fremvoksende Organisation, til at Arbejderne selv kunne staffe sig Forsørgelse. Det var en helt anden Vej end den, der er foreslaet af den ærede Finantsminister, en anden Vej, som jeg iøvrigt skal indrømme kun findes ganske svagt anthydet, da det kun var Meningen at anthyde, i hvilken Retning i Tidens Løb Bestræbelserne og Overveelserne maatte gaa. Det Gæste, man anbefalede, var foreløbig kun Centralanstalten med fri Administration. Der er forskjellige mindre Indvendinger, jeg har at gjøre mod det foreliggende Forslag, saasom den Maaede, hvorpaa Alderdomsforsørgelsen er beregnet, saaledes at det bliver en lige Sum i Stedet for en stigende Sum, men jeg kan sige som det ærede Medlem, der sidst talte, at da jeg har principielle Indvendinger imod Sagen, skal jeg ikke indlade mig derpaa, og om jeg end har anerkjendt, at det i Principet er sundt og rigtigt at fremkomme med et saadant Forslag, kan jeg ikke bifalde den Maaede, hvorpaa dette Forslag er fremkommet. Jeg kan ikke gjøre det, dels fordi jeg frygter for, at man ved dette Forslag vil skade de frie Selvhjælpsbestemmelser i den Retning, som allerede ere tilstede, dels og fornemlig, fordi jeg frygter for, at man ikke vil naae det Maaal, man tilsigter men at de forholdsvis Saa, der ville høste Gavn af de 2 Mill., ikke ville være Arbei-